

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 498/2024
27.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић, Радославе Мађаров, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Миленко Тодоресков, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Јосиф Маринковић“ из Новог Бечеја, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Зрењанину, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3049/22 од 14.07.2022. године, у седници одржаној 27.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3049/22 од 14.07.2022. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3049/22 од 14.07.2022. године и пресуда Основног суда у Бечеју, Судска јединица у Новом Бечеју П1 18/21 од 18.05.2022. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев којим је тужилца тражила да јој тужена исплати на име накнаде трошкова за исхрану у току рада за период од 01.02.2018. године до 31.01.2021. године 114.087,75 динара са законском затезном каматом од 14.07.2021. године до исплате, као и 20.167,18 динара на име обрачунате законске затезне камате до 13.07.2021. године, на име накнаде регреса за коришћење годишњег одмора за период од 01.02.2018. године до 31.01.2021. године 83.023,24 динара са законском затезном каматом од 14.07.2021. године до исплате, као и износ од 14.283,08 динара на име обрачунате законске затезне камате до 13.07.2021. године, као и захтев тужиље за накнаду трошкова поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилца да туженој накнади трошкове поступка од 42.000,00 динара, у року од осам дана од дана достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3049/22 од 14.07.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Бечеју, Судска јединица у Новом Бечеју П1 18/21 од 18.05.2022. године, којом је усвојен тужбени захтев садржине као у изреци ове пресуде, те тужена обавезана да тужилци

надокнади парничне трошкове од 75.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној у смислу члана 404. став 1. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног суда, испуњени су услови за одлучивање о посебној ревизији тужене, ради уједначавања судске праксе о праву запослених у основним школама на исплату накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, на основу одредбе члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23), па је одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни суд је оценио да је ревизија тужене основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је код тужене у спорном периоду била запослена на радном месту ... са коефицијентом за обрачун плате 6,30. Тужена је тужили у спорном периоду обрачунавала зараду у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама, с тим што је тако обрачуната зарада била мања од минималне зараде, због чега је тужена вршила исплату тужили у висини минималне зараде. У обрачунским листама тужиле није исказивана као посебна ставка накнада трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Вештачењем је обрачуната висина спорних накнада према параметрима из упорено важећих Колективних уговора у Републици Србији и то накнада трошкова за исхрану у току рада у висини од 250,00 динара – бруто на дневном нивоу и накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора у висини од 1/12 минималне зараде на месечном нивоу, према ком обрачуну је опредељен тужбени захтев.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су тужбени захтев тужиле усвојили и тужену обавезали да јој исплати накнаду трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора у спорном периоду утврђен вештачењем, са припадајућом каматом, јер су закључили да у износу минималне зараде, није садржана накнада предметних трошкова, а све у складу са чланом 111. Закона о раду.

По оцени Врховног суда становиште нижестепених судова је засновано на погрешној примени материјалног права.

Чланом 187. став 3. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/2017 ... 129/2021), прописано је да се на утврђивање и обрачун плата, накнада и додатака запослених у установи примењују прописи којима се уређују плате, накнаде и друга примања запослених у јавним службама.

Закон о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 34/01... 86/19), прописује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе (члан 1. став 1. тачка 3). Одредбом члана 3. став 1. Наведеног закона, прописано је да основицу за обрачун и исплату плата утврђује Влада, осим за председника Републике, народне посланике и именована, постављена и запослена лица у службама председника Републике и Народне скупштине Републике Србије. Чланом 4. истог закона, прописано је да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему (став 1), а да коефицијент садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора (став 2).

Чланом 20. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“, бр. 21/15 и 99/20), прописани су елементе за утврђивање плате, тако да се плата утврђује на основу: основице за обрачун плате, коефицијента са којим се множи основица, додатака на плату и обавеза које запослени плаћа по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање из плата у складу са законом (став 1), а уколико је основна плата запосленог, која је утврђена на основу основице за обрачун плата и коефицијента из прописа о коефицијентима за обрачун и исплату плата, за пуно радно време и остварени стандардни учинак, нижа од минималне зараде, основна плата запосленог утврђена на горе описани начин, исплаћује се у висини минималне зараде (став 2).

Одредбом члана 118. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 75/14), прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду и то, између осталог, за исхрану у току рада, ако послодавац ово право није обезбедио на други начин (тачка 5) и регрес за коришћење годишњег одмора (тачка 6), а висина трошкова из става 1. тачка 5. овог члана мора бити изражена у новцу (став 2). Одредбе овог закона примењују се и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није другачије одређено (члан 2. став 2).

Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, коју је Влада Републике Србије донела на основу члана 8. Закона о платама у државним органима и јавним службама, утврђени су коефицијенти за обрачун плата запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Одредбом члана 2. став 1. тачка 1. уредбе, утврђени су коефицијенти за обрачун исплата запослених из члана 1. ове уредбе, које се примењују на запослене у основном образовању.

У конкретном случају, тужиља је запослена у школи, па се на утврђивање и обрачун њене плате, као и накнада и додатака по основу рада, примењују прописи којима се уређују плате, накнаде и друга примања запослених у јавним службама. Супсидијарна примена Закона о раду прописана је само за случај када посебним законом положај, права, обавезе и одговорностим запослених нису другачије уређени. Пошто посебан закон (Закон о платама у државним органима и јавним службама) прописује да коефицијент за обрачун плате садржи и додатак за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, следи да та одредба посебног закона искључује примену опште норме из Закона о раду. Посебним Колективним уговором за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник

РС“, бр. 21/2015) није предвиђено право запослених на накнаду трошкова за исхрану у току рада и трошкова регреса за коришћење годишњег одмора, а то право није предвиђао ни претходно важећи Посебни колективни уговор („Службени гласник РС“, бр. 12/2009). Дакле, на основу наведених прописа, произлази да су примања по основу накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора садржана у коефицијенту, као једном од елемената плате, па не постоји правни основ за остваривање предметног права тужиље, садржан било у општем, било у посебном акту. У смислу изнетог, донет је и Закључак на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда која је одржана 05.07.2022. године.

Из изложених разлога, применом одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у ставу другом изреке.

Како је тужена успела у поступку по ревизији, на основу члана 165. став 2. у вези чланова 163. став 2, 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП, припада јој накнада трошкова поступка чија је висина одређена према одређеном захтеву и то: за одговор на тужбу износ од 6.000,00 динара, за састав жалбе и ревизије износ од по 18.000,00 динара.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**